

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 un an 20 cor. pe 1/4
 10 cor.; pe 1/4 de an
 cor.; pe 1 lună 2 cor.
 zilnic de Duminecă pe an
 — 4 coroane. —
 Pentru România și
 strălăutate pe an:
 40 franci.

Anunșurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 și timbru de 60 bani de
 fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Serisori refracate nu se
 primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Curentul anti-transilvănean.

V.

Trecând peste glasul răsunător al lui Hașdeu, — cunoscut cetitorilor noștri — ajungem la cea mai bună manifestare a curentului anti-transilvănean. De astădată nu mai este un particular, sau vreun ziar îngrijit de neromâni, ci sunt chiar zărilor patriei, adunați în unul din grupurile legiuitoare din București, și merg în fruntea curentului.

În ședința din 15 Februarie a. c. Camera română a discutat propunerea deputat Al. Ciurcu, prin care se cerea la facilitarea recunoașterii transilvănenilor de cetățeni ai Republicii române. Dl Ciurcu prin propunerea sa — subscrisă altfel de 63 deputați — cerea, ca votările să se mai facă pentru persoana fiecăruia, și simplu pe liste, votându-se pe zece recunoașteri de odată, — cedură ce, fără a știrbi Constituția, face posibil ca recunoașterile să întârzie cu ani îndelungați.

Cu toată căldura și temeinicia, care dl Ciurcu și-a motivat propunerea, majoritatea Camerei (cu 46 voturi în contra 36) a respins-o, învâșându-și vederile dlor deputați N. Popescu și C. Popovici, persoane plute necunoscute în luptele noastre naționale. Omitând acum problemele de „regulament” și „concluzie”, invocând motive de oratorii lor, ne interesează foarte mult veritabilele motive pentru cari propunerea dlui Ciurcu a fost respinsă. Eată după „Monitorul Oficial” în care au consistat motivele dlui Ciurcu, pe cari le-a și însușit mai târziu.

„Dlor deputați! De câte ori e vorba de recunoașterea naționalității (!) Românilor în țări străine, ne gândim în primul rând la Românii din Transilvania, pentru că acolo și vin cei mai mulți. Ori dlor deputați ce gravă și ce temeinică obiecție se poate ridica contra acestei mari chestiuni de Transilvăneni în țară la noi. Propunerea aceasta continuă, mereu crescând, poate deveni vătămătoare intereselor naționale ale neamului nostru.

... eu cred, că măcar o barieră să ar trebui opusă migrațiunii acesteia, și devine în adevăr prea pronunțată, prea periculoasă. Prin această migrațiune se pierde elementul național de dincolo de Dunăre. Să nu credeți că giuresc! (Se referă la oratorul nu era luat în serios de Camera. Nota Red.) Poporul român a fost decăpitat de fruntașii săi, atunci când au fost proprietarii teritoriilor și au înțeles că lucrul acesta nu ar trebui să se repete sub nici o formă. (Ce înțelegem noi? Nota Red.) Se face un rău serviciu în zilele noastre de peste munți, când se învâște prea mult oamenii celor mai activi, celor mai culti, celor mai înzestrați cu cele mai bune sentimente naționale, eșirea din Transilvania și învâștarea lor aici. . .”

Înterupem aici pentru a face câteva rectificări. D-sa a vorbit de recunoașterea „naționalității” noastre, pe când nu poate fi vorba de cât de „cetățenia” în înțeles juridic. Mai vorbește apoi de o „năvelire”, pare-că ar fi vorba de dușmani, pe când de fapt într-una nimic nu e dovedit, că numărul acelor Ardeleni, cari merg în România, ar fi crescut în timpul din urmă, ci adevărul e contrariul, susținut de dl Ciurcu, că dacă ar exista statistică exactă în România, s'ar vedea că mai mulți Maghiari decât Români-transilvăneni emigrează în țară. Și d-o sută de ani, încă de pe timpul Fanarioților incoace, de când Ardeleni emigrează în România și încă n'au putut constata, că poporul nostru de aici ar fi slăbit în forța sa de rezistență, ear' că cel din România ar fi fost periclitat în interesele sale naționale (sic!) prin această imigrare. A trebuit să ni-o spună onorabilul domn Nicorescu. . .

Dar' eată cum închie acest domn Nicorescu: „Să nu fie rău înțeles: noi primim pe toți, fără deosebire și eu voi pune totdeauna cea mai mare sfințită ca să se voteze cu grabă ori ce recunoaștere a Românilor din Transilvania. Dar' am crezut că e de datoria noastră să semnalăm și acest aspect al chestiunii, să atrag atențiunea D-voastră a tuturor, să atrag atențiunea opiniei publice din țară, (O amenințare? Nota Red.) chiar a Românilor transilvăneni asupra acestor considerațiuni, de cea mai mare importanță. . .”

Din parte-ne mulțămim că ni s'a atras atențiunea, fie și în modul acesta. Vom chibzui într-adevăr serios asupra celor spuse — într-una cât merită seriozitate — și ne vom da părerea noastră. Dar să vedem ce-a vorbit și cel alt antagonis al propunerii dlui Ciurcu, anume dl C. Popovici:

„D-lor deputați, este netăgăduit, că poporul român este cel mai ospitalier din toate popoarele din lume. Ospitalitatea a ajuns așa departe la noi, încât a devenit un pericol pentru țara românească. Am ajuns, d-lor să considerăm pe toți cari vin în această țară, ori de unde ar veni, de ori ce categorie ar fi, este destul să vorbim o altă limbă, ca noi pe dată să ne desbrăcăm de haină, să eșim din casă și acolo să așezăm pe străin, fără a ști însă dacă vine ca prieten sau ca dușman. Și dovadă este, că astăzi țara românească să resimtă acest lucru și dacă astăzi nu este prea târziu, mâine va fi prea târziu și măsurile cari le vom lua atunci, poate cu drept cuvânt vor fi taxate de măsuri barbare...”

„Eu prevăd că consecința acestei propunerii va fi dezastruoasă pentru străini, dezastruoasă pentru Românii de dincolo, va fi dezastruoasă și pentru noi, cari vom fi arătați Europei ca popor ariat...”

Asemenea cuvinte în Camera română, vorba fiind de „recunoașterea” Ardelenilor! Nimic altceva decât, decât un simplu raport de ospitalitate între noi și că sentimentele ospitaliere ale frațiilor noștri și-au cam atins culmea...

Și întemeiată pe aceste puternice dovezi, camera conservatoare a respins propunerea dlui Ciurcu, însușindu-și astfel cele mai bizare și ne-naționale motive. Și pe bancele acestei Camere se aflau naționaliști ca dl Delavrancea și Ionel Grădișteanu, de a căror glas puternic tremura camera mai anii trecuți, — glas amuțit acum în fața eresiilor debitate de cei doi oratori!

Că respingerea propunerii dlui Ciurcu a fost o manifestație anti-transilvăneană, nu se mai poate tăgădui. Adversarii românismului s'au și ridicat imediat și au tipat de bucurie. Eată „Adererul” din 17 Februarie cum a înregistrat fapta națională a camerei române:

„Brașovenii (un epitet ce se dă Transilvănenilor. Nota Red.) au primit ieri o lecție de la Camera, s'a discutat propunerea lui Ciurcu. Camera a respins propunerea. Argumentul predominant a fost dat de dl Nicorescu. Să stea Transilvănenii la el...”

Și dintre toate ziarele numai „Apararea Națională” a publicat un articol în care a fost timbrată de „antinaționalistă” argumentarea Camerei române. Articolul e subscris de veneratul dn V. A. Urechia, bătăranul cel cu inimă verde românească. Eată cum se pronunță asupra hotărârii protivnice nouă:

„Ea este o manifestație condamnată a unor simțiri cu totul îndepărtate de idealul național. Cum? Pentru că n-aveam teamă, că un număr de frați ardeleni și bănățeni ne vor concura la postulul public, la catedre școlare, la diverse întreprinderi comerciale și culturale să le închidem poarta de intrare în România liberă?...”

„Ce deosebire între modul de a privi astăzi imigrările în România a fraților de peste munți și între modul cum erau apreciate încă la începutul acestui secol. În urma unei foamete întâmplătoare în Ardeal au venit aci mai multe mii de Ardeleni și s'au răsfirat prin țară. Agenția austriacă a reclamat întoarcerea peste munți a acestora, ca sudiiți ai ei. Știți ce a răspuns slabul, neconsiderat guvern al unor domni fanarioși?...”

— După legile și obiceiurile pământului nostru, ori care Român din alte țări, care vine și apucă în Valahia coarnele plugului, nu mai este sudit, ci pământean...”

Eată în ce mod se făceau recunoașterile la începutul secolului! Și noi astăzi ne revoltăm la cerea dlui Ciurcu de a mai înlesni aceste recunoașteri!... Triste timpuri pentru adevăratul naționalism!...”

Și în același chip ca dl Urechia va judeca asupra manifestației Camerei ori-ce Român, în a căruia vine nu curge bragă bulgărească ci sânge strămoșesc.

Clubul săsese. Deputații sași din Diet, după cum se scrie din Budapesta, s'au constituit în club separat, numit clubul Sașilor naționali. Până sub Bánffy, de multă vreme ei fuseseră membri ai clubului guvernamental. Bánffy, cu politica lui șovinistă de maghiarizare forțată, i-a silit

așa scind pe Sași să iasă din partidul guvernamental. De atunci au stat răsfăți, fără a se afirma la vre-o ocaziune. Acum s'au constituit separat nu numai pentru a se putea sfătui mai bine, ci — după cum scrie „Siebenbürgisches Tagblatt” — și pentru a cere, ca partid separat, să fie reprezentați în delegațiuni.

Președinte al noului club este Dr. Wilhelm Bruckner, ear vicepreședinte Henrich Schwiker.

Bine înțeles, presa maghiară întâmpină cu oare care îngrijorare această deșteptare a Sașilor. Ziarele kossuthiste injură chiar alți pe Sași, cari — zice ele — vor să facă stat în stat, cât și pe Széll, spunând că numai el e de viind, fiind prea puțin energetic, că „naționalitățile ear' își ridică capul”.

Lupte confesionale. „Alkotmány” începe prim-articolul său de ieri astfel: „Un bun catolic nici nu poate fi aderentul politicii lui Kossuth”, și brodând înainte în această direcție, încearcă a dovedi că kossuthiștii sunt nu numai mari șovinisti, politicieni de răspântie, ci detractori, chiar dușmani ai catolicismului!

Pe de altă parte „Magyar Allam” alt organ catolic, duce o polemică înverșunată cu „Egyetértés” la care scriu numai calvinii și Ovret. Atacă indeosebi pe francmasonul Eötvös Károly, care răspunde tot în numărul de ieri al ziarului său.

Treceri la catolicism. Ziarul „Pécsi Közlöny” comunică știrea, reproducă și de celelalte foi ungurești, că vr'o 360 locuitori calvinii din comuna Istvándi (comitatul Somogy) s'au presintat zilele trecute la protopopul romano-catolic din comuna Szulok și au declarat în chip irevocabil, că dinșii și-au părăsit legea calvină cu gândul hotărât să intre în sinul bisericii catolice, după ce țestiințările prescrise le-au făcut deja la fostul lor duhovnic.

La cuvintele de admoniare ale protopopului catolic, ca adecă nu cumva să facă acest pas însemnat numai din pricina unei iritații momentane sau să considere această trecere religioasă numai ca un pas neprecuțat, — nouii catolici au întărit cu jurământ, că intențiunea lor este bine gândită și serioasă, prin urmare irevocabilă. În urmă s'a convins și protopopul însuși despre seriozitatea pasului făcut de nouii săi coreligionari.

Mai mult cu un necas și asta pentru calvinul Bánffy și pentru cei de pânura lui!

Cheltățile călătoriei imperiale. Din Berlin se telegrafează, că în ședința dela 22 c. a Reichstagului s'a respins proiectul de lege al bugetului ministerului de externe și s'a retrimis la secțiie. Aceasta din cauză că în proiectul de buget figurează și cifra de 40.000 mărci cât s'a cheltuit cu oaspeții finali ce împăratul duse cu sine în călătoria la Ierusalim.

Singer, care a cerut respingerea proiectului, a motivat aceasta astfel: dacă împăratul invită cu sine pe cineva la o călătorie, de sine se înțelege, că speșele ei trebuie să le supoarte, ear' nu țara.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotese în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 23 Martie n.

In Arad:

Grâul cel mai bun	cor. 6.90—7.20.
Grâu mijlociu	6.80—6.90.
Cucuruz	4.60—4.70.
Săcară	5.80—5.40.
Orz	5.80.
Ovăș	4.80—4.40.

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.59
Lire turcești	—	—	—
Imperiali (15 R. aur)	18.90	—	19.—
Ruble rusești 100 h	126.—	—	127.—
Galbeni	5.88	—	5.88
Napoleon-d'or	9.48	—	9.56
100 Marco germane	58.50	—	58.95
Livre sterling	11.90	—	12.50

Spirt:

Spirit rafinat, cu toptanu	21 Ian.	55.50
" " cu micu		56.50
" brut cu toptanu		54.50
" " cu mic		55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		
bătrâni 820—880 kg.	40—42.	cr. p. kg.
tineri 820—890	44—44.5	" " "
" 250—890	44—45	" " "
" până 250	45—46	" " "
mijlocie 240—260	47.5—48	" " "

Din „Noua Revistă Română“, a cărei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cuprins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. Heret, St. Hepites, E. A. Pangrati, D. Emmanuel, N. Coculescu, C. Miculescu, D. Mircescu, D. Bungețianu, G. Tzitzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea calendarului apusean drept calendar și statului în viața civilă. (Memoriu justificativ) — **Etnografie:** Gustav Weigand: Românii din Sârbia și din Bulgaria-apuseană. — **Literatură:** G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schită). — **Pedagogie:** N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — **Miscarea literară și științifică:** Ioan Slavici: Vatra părăsită. — Panait Zosin: Dulce și amare, poezii. — N. Vaschide și Van Melle: O nouă ipoteză asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notițe bibliografice.

Suplimentul I: Din Bucovina. — Suplimentorii și legea învățământului secundar, de N. Em. Teohari, directorul gimnasiului din Slatina. — Ateneul din Bacău. — „Calendarul Poporului“. — Imaginația și felurile ei la copii (conferință ținută la școala normală de institute din Iași).

Suplimentul II: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Ilie“, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poezie), de Ioan Petrovici — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poezie), de Nirvan. — Calătoria din nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristețe, Lebăda (poezii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

Calendarul nostru

pe anul bisect 1900

ca prim calendar scos în tipografia noastră
a apărut tocmai acum
cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul — — — — — cor. — 60 fil.
- 2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul — — — — — „ 1.— „
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— „
- 4.) „Judecătorii cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 „
- 5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul — — — — — „ 2.— „
- 6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul — — — — — „ 4.— „
- 7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 „
- 8.) „Războiul pentru neatărare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului „ 1.20 „
Prețul „Coroanei“ „ 1.60 „
- 9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.— „
- 10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— „
- 11.) „Teoria Dramel“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 „
- 12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 „
- 13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— „
- 14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Scoopul, preț — — — — — „ 1.50 „
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — — — — — „ 1.20 „
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—8 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.